

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA

și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nrul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.
Multumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se în-
napoiază.

Dușmanii interni.

— Un glas înțelept dela sate. —

De o vreme încoace tot mai mult se agită fără „deosebire” populațiunea din toate păturile sociale, din cauza scumpetei nemai pomenite a tuturor alimentelor și articilor de prima necesitate. Această stare de lucruri, dacă ea va dăinui încă multă vreme, va aduce foarte mari rele. În primul rând orașenii simt lipsa cerealelor, în deosebi, cari le-ar cumpăra fie cât de scumpe, numai să le capete

Care sa fie oare cauza? se întreabă orașenii, iar unii mai naivi cred, că nici pe sate nu sunt bucate. Adevărata cauză orașenii nu pot a o găsi. Aceasta o știu numai aceia cari trăiesc la sate. Orașenii, respective magistratele orașelor au stabilit prețuri maximale pentru cereale, mai mici însă decât le-a stabilit guvernul țării.

Producenții, ducând bucatele în piață n'au prea ținut seamă de prețurile stabilite și mulți au fost apoi pedepsiți cu amendă în bani și cu închisoare. Urmarea a fost, că dela o vreme oamenii noștri nu mai cutezau să ducă bucate la oraș, ca să nu-i pedepsească. Ce se întâmplă acum? Nu trece mult și satele no-

*inundate de tot soiul de agenți,
cari în scurt timp adună prisosul
economilor noștri, plătind producătorilor u-
neori prețuri mai mari decât erau stabilite la*

orașe. Acum, după ce și-au umplut magazinele lor, orașenii pot aștepta să vină sătenii cu bucate la oraș, căci nu vor mai veni, ne mai având nici ei. Deci nu sătenii sunt de vină, că nu mai vin bucate la oraș, ci împrejurările și căci acești din urmă dacă ar avea suflet creștinesc n'ar ținea bucatele ascunse pentru timpuri mai îndepărtate, ci le-ar vinde celor lipsiți de ele.

Dar ce e mai mult, unii au cumpărat bucate nu pentru a le vinde tot ca bucate, ci pentru a le preface în băuturi alcoolice. Fabricile de spirt, mai ales, — au strâns și ars multe bucate, din cari puteau trăi sute de mii de suflete. Acele fabrici de spirt dacă se opreau deodată cu mobilizarea generală credem că nici lipsa alimentelor nu era așa simțită. Urmează deci, că pe lângă dușmanii externi cu cari se războiesc ostașii noștri mai avem și dușmani interni, cari sunt în primul rând fără suflet și egoiștii, cari numai interesul propriu îl au în vedere. Acei oameni mici la suflet nu sunt conduși de principiul că „*totul pentru patrie, nimic pentru noi!*”, acei vor zice, invers: totul pentru noi, nimic pentru patrie. Astfel de oameni trebuiesc făcuți incapabili materialicește și pedepsiți, dar înainte de vreme.

Pr. I. Crăciun.

Luxul și războiul.

Războiul remarcă economizarea pe toate terenele, și s'a spus sentința de moarte asupra luxului și confortului. Dar ca și punctul în sistemul coordonatelor, așa are și luxul două valori, cari ar trebui bine cântărite înainte de a ne forma judecata. Luxul este exprimarea căutății, a bogăției. Neapărată condiție unde este îndreptățit și blestem, unde-l folosesc pentru scamatorii sociale, sau drept scară parvențiilor. Pornit dela curțile domnitorilor, a trecut la curțile boeresti, și a fost susținut de state drept cadru al diplomației. Fiecare stat care a uzat și uzează de efectele psihice ale luxului, a oprit până la 48 popularizarea lui. Deodată cu „libertatea și egalitatea” s'a născut și luxul în senzul rău al cuvântului.

Deodată s'a pierdut echilibrul atât de bine fixat de unul din Sfinții Părinți ai Bisericii noastre când zice că: precum sufletul este mai presus decât trupul, așa și trupul trebuie să fie mai presus decât haina!

Continuă decadentă, sau poate dezvoltare în direcție falsă ne-a adus în fine la starea de azi, când raportul dintre modul de a ne prezenta lumii și starea socială este ceva fictiv, sau mai bine un rezultat, care zi de zi crește, penitru că bătrânii o vor ști că ceace era bună oară odinioară corespunzător stărei nevetei avocatului la oraș, nu mai este azi corespunzător nevetei dascălului dela sat. Natural, a vorbi despre acest raport este cel mai odios lucru. Statul și factorii competenți combat azi din răzputeri luxul. Drept exemplu premergător renunță la lux și confort aceia cari n'ar avea lipsă — în fine mici devieri cari se ridică cu fieștecare acțiune ca și praful pe trotuar, pe urma câte unui curent ușor de primăvară. A-nume, sunt oameni cari prin starea lor socială, prin creștere și nemăsurată avere sunt, să zic așa, avizați la lux. Ce să facă oamenii ăștia cu surplusul venitelor lor? Să-l dăruiască acțiunilor de binefacere? Asta nu o fac și împărțirea mii la populațiunea capabilă de lucru

Spre zare!

Șoimului.

*Tovarăș drag, de-acum la drum,
Lumina ni se 'mbie,
Și tericirea ne-a jurat
Mereu cu noi să vie.*

*Cu ochii veșnic sus de-acum
Spre mult slăvitul Soare —
Căci șoim ești tu, tovarăș drag,
Iar eu, priveghetoare....*

*Vezi, tu n'țelegi cântarea mea
Dulce și senină,
Ce spune codrului povești
In nopți cu lună plină....*

*Iar eu mă sbat să te urmez
Sus, sus, in zarea-albastră —
Căci cine-acolo-ar tulbura
Seninătatea noastră?*

Numărul poporal pe an 4. cor.

Prețul unui exemplar 10 fileri.

Cum moare mama lui Rudolf.

De Pestalozzi.

(Sfârșit).

Rudolf s'a recules iară și zise: Atunci, dă-mi și mie binecuvântarea ta, mamă! Dacă va vrea Dumnezeu, acuși o să-ți urmez și eu într'o lume mai bună.

— Auzimă, Dumnezeule din cer, zise mama, și dă fiului meu binecuvântarea ta, unicului, care mi l-ai dat mie, și care-mi este atât de drag! Rudolf, Dumnezeu și Mântuitorul meu să fie cu tine, și pe cum el a făcut bine lui Isac și Iacob pentru tatăl lor, Avram, o! așa, pentru binecuvântarea mea, să-ți dea ție tot binele, ca inima ta iară să se bucure, să fie veselă și să laude numele Domnului. — Acuma ascultă-mă, Rudolf și fă ce-ți voiu spune:

Invață copiii tăi să iubească rânduiala și să fie harnici ca, atunci, când sunt săraci, să nu-și piardă cumpătul, să nu ducă o viață destrăbălată și ticăloasă. Invață-i să aibă încredere și nădejde în Dumnezeu din cer și să rămână frați în bucurii și suferințe, atunci și în sărăcie le va merge bine.

După aceea adause: Acum adă aici pe toți copiii tăi.

Dela masa, unde ședea și plângeau, i-a dus

Numărul poporal pe 1/2 an 2 cor

nu cred că este cel mai ideal lucru din punct de vedere etic. Milioane grele trec an de an în buzunarul industriștilor pe seama luxului ce-l desvoaltă bogății aștia, de bună seamă atâtă cât de bună voie la nici un caz n'ar da pentru scopuri caritative, că în fine, și ei au înțeles în buzunar. Este oare corect să detragem venitul industriașului cerând dela aceia cari au prea mult să economiseze? Viața restrânsă este pe seama lor teatru, în cazul mai bun jertfă pe care o aduc de dragul senzației ca apoi mâne, după război sau și mai de vreme să se arunce cu mai mare pasiune în brațele luxului, pentru-că bine zice un profesor de ornamentică din Viena că „mai ușor va fi drumul fetei de cărturar până la o sală de salon, decât drumul invers damei, crescute în viața parfumată a saloanelor”. „Întoarcerea la natură” a lui Rousseau încă mi se pare c'a fost mai mult destinată pe seama hârtiei; căci luxul și confortul nici o clipă n'a dat înapoi ci păcătosul Adam a căutat să-și îndulcească cât se poate zilele, asigurând viața industriașilor, o parte considerabilă a omenimei. Este însă evident că popularizarea luxului care a fost și în vreme de pace blestem pe capul poporului, poate aduce azi totală ruină materială. Un scriitor francez zice că bucuria este coama dealului și de pe

coasta piezișă almezi repede în valea durerii — azi este mai piezișă decât ori și când coasta dealului. Montaigne zice în „loix somptuaires” că ajunge să distrugă autoritatea unor lucruri, și ne vom putea ușor lipsi de ele, ba ne vor deveni chiar ridicole. Adevărul exprimat de Montaigne este ușor de înțeles dacă ne gândim la oscilarea modei bună oară.

Cât de ridicole ne par creațiunile modei după 5—6 ani, Montaigne atrage atențiunea asupra unei arme psihice cu care neapărat se pot obține efecte mari: dar cine va putea săli o anumită clasă să nu facă lux azi, când tot ceea ce se spune pentru clase este a priori compromis. Ce ne privește pe noi Români, har Domnului, suntem fără deosebire de clasă destul de săraci pentru ca să ne lipsim cu totul de lux.

Era odată o lege care oprea pe țaran și burghez dela folosirea unor stoffe scumpe, rezervate numai pe seama nobilimei. Mulți țarani pricep situația grea economică în care ne-a atras războiul — însă durere sunt și neorientați. Ce binefacere ar fi pentru aceștia pe lângă asigurarea pâinei și ajutorul de stat, și legea despre oprirea mătăsurilor, a catifelei și a firului de aur.

Al. S. Iorga.

Jertfa Românilor pentru tron și patrie!

Lista soldaților Români din comuna Sebeșul-inferior, comitatul Sibiiu, pe câmpul de luptă.

Ioan Popa, are 1 copil
Achim Popa, are 1 copil
Teodosiu Roman
Ioan Cleur
Vasile Dragotă
Vasile Iacob, are 4 copii
Achim Iacob, are 3 copii
Iosif Flucă, are 1 copil
Ioan Relea, are 1 copil
10 Vasile Dolomeț, are 1 copil
George Iacob
Nicolae Murar, are 3 copii
Achim Mihalai, are 1 copil
Iosif Căndea, are 2 copii
Vasile Frâsie
Iosif Ritivoiu, are 3 copii
Vasile Ritivoiu
Iosif Popa, are 4 copii

Vasile Crapciu, are 5 copii
20 Iosif Bunea Pălvan, are 1 copil
Adam Stoica, are 2 copii
Ioan Oprea Popa, are 6 copii
Vasile Popa, are 1 copil
Ioan Frâsie, are 3 copii
Ioan Popa
Nicolae Sas, are 3 copii
Nicolae Frâsie, are 4 copii
Toma Popa, are 5 copii
Iosif Stoica, învățător, are 4 copii
30 Toma Sas, are 6 copii

Victor Totan
Ioan Melinte
Adam Sas
Toma Luca
Ioan Tâlvan

Nicolae Roman, are 3 copii
Dionisiu Băra, are 4 copii
Nicolae Roman, are 3 copii
Pahomne Bucurenciu, are 2 copii
40 Iosif Roman, are 2 copii
Iosif Micu, are 3 copii
Iosif Bucurenciu, are 1 copil
Toma Flucă
Iosif Turcu, are 2 copii
Ioan Ianus, are 1 copil
Toma Mangu, are 2 copii
Simion Stoica, are 4 copii
Aurel Doican, învățător, are 2 copii
Toma Dolomeț
50 Iosif Lazăr

Ioan Sas
Lazăr Sas
Ioan Turc, are 1 copil
Nicolae Turc, are 1 copil
Nicolae Roman, are 3 copii
Toma Ch. Stoica, are 3 copii
Toma Roman, are 1 copil
Ioan Ionus, are 3 copii
Ioan Posa, are 5 copii
60 Ioan Căndea, are 2 copii
Vasile Frâsie, are 1 copil
Ioan Frâsie
Ioan Musar, are 1 copil
Ioan Bădilă, are 3 copii
George Stoica, are 5 copii
Vasile Căndea
Arseniu Bobes, are 1 copil
Toma Moldovan, are 2 copii
Toma Bucurenciu, are 3 copii
70 Teodor Ritivoiu, are 4 copii
Toma Stănilă, are 3 copii
Nicolae Posa, are 1 copil
Vasile I. Popaluca, are 1 copil
Vasile V. Popaluca, are 3 copii
Ioan T. Luca, are 2 copii
Nicolae Ch. Stoica
Ioan N. Stoica
Constanțin Micu
Ioan D. Melinte, are 5 copii
80 George Ionus
Ioan T. Sas
Ioan Mihalai
George Bobes
Achim Boncea

Comunicat prin: A. Stoica.

la patul ei... ei încă căzură în genunchi înaintea patului bunicăi.

Și a zis bunică: Nu plângeți, dragii mei! Tatăl vostru din cer va avea grijă de voi și vă va da binecuvântarea sa... Voi mi-ați fost dragi scumpii mei, și mă doare inima, că trebuie să vă părăsesc așa săraci și fără mamă... dar aveți nădejde în Dumnezeu și credeți-vă lui în toate năcăzurile voastre, pentru-că în el veți găsi totdeauna mai mult decât vă poate da ajutorul tatălui și iubirea mamei voastre.

Mama tăcu. Tatăl și copiii rămăseră în genunchi și ziseră toate rugăciunile, cari le știau. Apoi se ridicară și tatăl zise către mamă-sa: „Mamă, mă duc să-ți aduc frunză 'n plapomă”. Ea răspunse: „Asta nu mai este așa grabnic... mulțumită lui Dumnezeu, este mai cald în odaie, și-acum trebuie să te duci cu micuțul la zidar.

Rudolf prin semne chiamă din odaie pe o copilă, și-i zice: aveți grijă cu bunică, dacă i-să întâmplă ceva trimite pe Nicuța după mine. Eu sunt la zidarul.

Rudolf luă acum pe băieții de mână și plecă cu el. Gertruda era singură acasă, când au ajuns, și ea văzu numai decât, că tatăl și copilul au lacrimi în ochi.

— Ce poftesti, vecine Rudolf? De ce plângi? de ce plânge micuțul? întrebă ea prietinește și întinse micuțului mâna.

— O, Gertruda, o nenorocire, răspunse Rudolf. Trebuie să viu la tine, pentru-că Rudi a luat de câteva ori cartofi din groapa voastră. Bu-

nica a băgat ieri de seamă, și el și-a mărturisit fapta. Iartă-ne, Gertruda! Bunica este pe patul de moarte, o! Dumnezeu!... tocmai și-a luat rămas bun dela noi. De îngrijat, nu mai știu, ce vorbesc. Gertruda, te roagă și ea de iertare. Îmi pare rău, acum nu ți-i pot da îndărăpt... Voiu veni însă bucuros, și voiu lucra câteva zile pen-cartofii. Iartă-ne! Băiatul i-a luat, pentru-că-i era de tot foame.

— Nu mai vorbi de asta, Rudolf, zise Gertruda, și tu dragă micuțule, vino și făgăduiește, că niciodată nu-i mai lua dela nimenea nimic! — Ea-l sărută și zise: Tu ai o bunică de treabă, fi și tu cu evlavie și cinstită, ca ea!

— Iartă-mă, doamnă, răspunse băiețelul, Dumnezeu știe, n'oiu mai fura niciodată.

— Nu, băiete, zise femeia, să nu mai faci nici odată lucrul ăsta! Tu nu ști, cât de ticăloși și nenorociți ajung toți tâlharii. Să nu mai furi, și dacă-ți e foame, mai bine vină la mine și spune-mi; dacă pot, îți dau ceva. — Rudolf, vin cu tine la mamă-ta, dacă-i este așa de rău.

Ea umple micuțului buzunarele cu poame uscate, și-i mai spune odată: „dragul meu, să numai iai dela mine nimic”. După aceea se duce cu Rudolf la mama lui. Și când acesta adună frunze de sub un nuc, ca să umplă mai bine plapoma bătrânei, îi ajută și Gertruda, și apoi al-lergară amândoi la bătrâna.

Gertruda dete binețe bătrânei, îi prinse mâna, și plânse.

— Tu plângi, Gertruda, zise bolnava, noi ar trebui să plângem. Ne-ai iartat?

— O, ce iertare! Catarina, mă doare inima de starea voastră și, mai mult, mă atinge bună-tatea și grija ta.

— Ne-ai iertat, Gertruda? întreba bolnava.

— Nu mai vorbi de asta, Catarina! Aș vrea să-ți pot ajuta ceva în boala ta.

— Ești prea bună, Gertruda, dar îți mulțumesc. Dumnezeu îmi va ajuta incurând. Mă cuprinde un somn ușor... mi se întunecă ochii... trebuie să grăbesc. Gertruda, zise ea încet și rupt, am vrut să te mai rog ceva... dar iertat îmi este?... nenorocitul ăsta de băiat a furat dela tine... îmi dai voie să te mai rog, Gertruda... după ce voiu închide ochii... sărmanii copiii aceștia părășiți... sunt așa de părășiți (ea își întinde mâna, ochii erau închiși deja)... pot avea nădejde... Rudolf ascultă de ea... Ea muri fără să poată sfârși vorba.

Rudolf gândea că ea doarme numai, și zise către copii: „Să nu vorbiți nimic, doarme. O, de s'ar face iară bine”.

Gertruda însă presunse, că e moartă, și spuse și lui Rudolf.

Cum își frământau acum cu toții mâinile de durere, și cât erau de supărați, nu vă pot descrie. Cetitoru-le, lasă-mă să tac și să plâng.

N. Petra-Petrescu.

Ce sunt Dardanelele și cum sunt apărate.

Flota anglo-franceză urmărește cu încăpățănare, acțiunea sa de a forța intrarea Dardanelor, ale căror forturi exterioare, ar fi fost reduse la tăcere.

Dardanelele, atât ca poartă de acces occidental al Constantinopolei, au o considerabilă importanță comercială și militară, importanța comercială este concentrată la Galipoli, la intrare, și importanța militară rezidă în forturile cari apără prin tunurile lor partea sud-vestică a strâmtului canal.

Mohamed al II-lea fusese acela care în anul 1462, puse de se construirea cele două „vechi” cetăți Sidi-Bahr (la intrare, pe malul european) și Ceanac-Calesi (pe malul asiatic) rebotozată Cale-Sultanie.

Marele vizir Ahmet Chiupruli puse de se construirea în 1659, „noile cetăți” față în față de cele dintâi, și anume: Cum-Cale (la intrare) și Chili-Bahr în strâmtoare.

Aceste sunt forturile care armate de tunuri uriașe, formează un fel de nod al lucrărilor de apărare ridicare mai târziu.

În 1864, după propunerea amiralului englez Henric Bulvers, Poarta întreprinse restaurarea vechilor forturi și construcția altora noi; acestei inițiative se datorește terminarea în 1877 a bateriilor Namosijia și Degirmen Burnu (pe coasta europeană), precum și a bateriilor Medgidia și Nagora (pe coasta asiatică) toate la intrarea Dardanelor și corespunzând necesităților apărării în acea epocă.

În urma noilor transformări și construcțiuni, lucrările care asigură apărarea Dardanelor, pot fi grupate precum urmează:

Primul grup: La intrarea occidentală (coasta europeană) vechia cetate Sidi-Bahr armată cu 60—70 de tunuri; bateria Ertogrul cu 16 tunuri moderne Crup.

Pe malul asiatic, vechea cetate Cum Cale, tot așa de tare ca și Sidi-Bahr, și având ca anexă bateria Orhanlia, formată de 32 tunuri Crup.

Grupul 1 apără intrarea printr'un complex de 160 guri de foc.

Al doilea grup: La primul gât al strâmtorei, pe promontoriul Chesis (malul european) pe locul palatului Castro, căzut în ruine, se înalță bateria Eșchi-Hisarlic cu 30 de piese de artilerie grea și o a doua baterie, Baicoah, de aceeași importanță.

Peste apă, se ridică fortul Chapes-Burnu numit și Chesis-Burnu, întărit dela 1896, la nord-est cu o baterie de 29 de tunuri.

Al treilea grup: La gâtul între Ceanac și Nagora, a cărui lungime este de 10 kilometri, se ridică complexul formidabil pentru menținerea și consolidarea cărui generalul Brialmont și-a pus în joc toată autoritatea sa.

Pe malul european se succedază dela apus la răsărit (deci dela sud la nord) forturile Medjidia, Hamidia, Namazchia sau Namasigia, armate cu câte 30 tunuri Crup de 21 și 28 cm., vechea cetate Chilind-Bahr, Degirmen-Burnu, armată cu 13 tunuri, Ceanac-Calesi (construcție veche toată de piatră), o baterie la Maidos și, în față de Nagora Bagatu-Tabia — construcție veche, nearmată și apărată de două baterii moderne. Un cablu submarin leagă pozițiunile celor două maluri.

Pe coasta asiatică, în direcția sud-nordică, se ridică bateriile Hamidia și Sultanie, (a doua făcând față vechii cetăți Ceanac-Calesi) armate de tunuri Crup; Cose-Cale și grupul de lucrări vechi și noi dela Nagora (pe locul vechiului Abidos unde Xerse și-a aruncat podul său).

Numărul pieselor și și mortierelor cu care sunt înarmate aceste trei grupe poate fi estimat dela 600 la 700.

Nu posedăm datele cari ne-ar permite să afirmăm într'un mod precis că sfaturile lui Brialmont, care preconizase să fie rase numeroase lucrări fără importanță strategică și să se fortifice punctele cari oferă posibilitatea unei mai bune apărări — au fost urmate ad literam, dar ceea ce este de notorietate publică, e că apărările coastei atât pe coasta

europeană cât și pe cea asiatică, sunt legate între ele prin căi strategice și rețele telegrafice și telefonice.

Pentru apărarea contra unei eventuale agresiuni, pe uscat, coasta asiatică este protejată printr'un sistem de tranșee, pe când coasta europeană este apărată de forturi izolate și de baterii de coastă constuite în golful Saros și în fața insulei Imbros. Peninsula Galipoli este apărată, în partea ei cea mai strâmtă. (o lărgime de cinci chlm.) de linia fortificată Bulair formată de forturile Victoria, Napoleon și Sultanie, înarmate cu 15 până la 25 tunuri fiecare, mai multe baterii intermediare și un câmp întărit pentru o armată de 20.000 oameni și 100 de tunuri.

Trista situație din Polonia rusească.

Războiul a adus dezastrul Poloniei.

Situația financiară în Rusia devine din zi în zi tot mai grea și în special în Polonia, starea de lucruri actuală se aseamănă cu un dezastru. Case mari și sigure, firme bine reputeate, cu credit întins, atât în Rusia cât și în străinătate, sunt astăzi amenințate de faliment, și aceeași tristă perspectivă așteaptă întreg comerțul și industria Varșoviei și a celorlalte centre poloneze.

În Varșovia cu deosebire, domnește o jale și o mizerie de nedescris. Cele mai multe case comerciale au suspendat orice operațiuni, închizând biurourile lor, iar acele care mai lucrează încă, lichidează afacerile lor cum pot, sau se declară în incetare de plăți.

În timpul din urmă, peste 20 de mari firme din Varșovia au dat faliment, iar în ultimele zile, însă și banca A. Goldfaden din acest oraș, una din cele mai vechi case din Polonia rusească, care făcea numeroase afaceri de scont cu firmele industriale de lemn rusești și cu fabricile din Lodz, din cauza numeroaselor prăbușiri de întreprinderi industriale din această regiune, a ajuns în jenă financiară. Ea oferă acum creditorilor săi, cari au de luat circa un milion și jumătate de ruble, ca, sau să plătească suma completă în curs de cinci ani, fără nici o pretenție de dobânzi, sau să plătească imediat jumătate din datorie, sub condiția renunțării la restul sumei.

O înțelegere definitivă încă n'a intervenit iar o altă firmă mare și cunoscută din Surdalki, care de asemenea făcea afaceri de bancă, ocupându-se și cu exportul lemnului din Rusia, se găsește în aceeași situație, ca și casa din Varșovia.

Dar mizeria este generală și nu numai negoțul și industria au suferit de pe urma războiului. Se găsește mari proprietari rurali, pe cari jaful și rechizițiile le-au redus la sapă de lemn și astăzi deabia au ce mânca, iar de țărani nu mai vorbim. Ei sunt literalmente pieritori de foame, deoarece fie dușmanul, fie administrația le-au luat până și ultimul cocean de porumb, din vatră!

Țăranii trăiesc ca animalele, ascunși prin vizuini sau rătăcesc în bande pe stepele întinse și ar prefera poate moartea, în locul vieții mizerabile ce duc.

Fără îndoială, nici una din părțile beligerante nu poate spune că războiul i-a adus fericirea.

Pentru Polonia însă, pe teritoriul căreia se dau acum cele mai crâncene lupte, nu se poate închipui un mai mare dezastru și o mai cumplită nenorocire!

Reflexiuni la amenințările lui „Pesti Hirlap”.

— Un glas înțelept. —

Sub titlul „A románok” ziarul „Temesvári Hirlap”, nr. 53, dela 5 Martie n. a. c. publică următoarele:

— Dintr'o recentă rectificare a semioficialei „M. T. I.” (Ag. Tel. Maghiară) publicul din țară a aflat despre o „sfecleală” a unui ziar pestan, în care acest ziar a vorbit despre Românii din Ungaria ca despre ostatici, cari vor avea să ispășească pentru o eventuală stângăcie a României.

Noi Maghiarii din ținuturile românești cu o indignare morală și cu scârbă trebuie să protestăm chiar și numai împotriva posibilității unor eventuale „sfecleli” de atare natură. Fiindcă cine dela ziua mobilizării și până azi, la fața locului a putut să vadă atitudinea foarte laudabilă și glorioasă și cu adevărat patriotică a poporului român ce mergea sub steag, precum și lupta lui eroică și devotată pe câmpul de războiu — dovadă sunt listele celor decorați și a pierderilor — acela trebuie să se scandalizeze pentru veleitățile numitului ziar relativ la concetățenii noștri, români.

În urma unei incidente extraordinare, în cele din-tâi zile ale mobilizării am avut prilej să călătoresc printr'un ținut par excellence românesc. Am văzut miile cetățenilor mei români, cum mergeau la gări cu cântări și muzică „ca la nuntă”, cum spuneau ei, aclamând pe regele și patria. D. autor al articolului încă făcea mai bine dacă se transpunea la fața locului, sau eventual ar fi consultat listele decorațiilor, unde, apoi, ar fi găsit posibilitățile de datoria lui, iar în această privință încă ar și fi găsit multe lucruri laudabile.

Firește trebuia să fie ceva mai modest și mai conștii de datoria lui, iar în această privință încă poate să învețe mult dela acel simplu sergent român de husari, a cărui fotografie a adus-o și revista „Érdekes Újság” și despre care un medic al batalionului de etapă dela sud spunea, că primind soldatul acela concediu și prezentându-se la vizită medicală pentru reumă, și-a desbrăcat paltonul deodată cu bluza, pentru ca medicul să nu observe atârându-i la bluză marea decorație, pe care o obținuse pentru o faptă eroică săvârșită „pentru patria lui”. I-ar putea servi ca model acel infanterist român, cu piciorul frânt și brațul stâng amputat, care în scrisoarea lui din nrul dela 27 Febr. a lui „Est” declară că și pe mai departe vrea să servească „sfânta chestie a patriei”.

Deosebit e condamnabilă această „luare pe dinainte” în atari vremuri grave, deși ar fi asta o declarație a sa privată. Cu cea mai mare hotărâre trebuie protestat împotriva acestui fapt, nu cumva inconstiența și superficialitatea lui să-l mai avante odată la o atare „luare pe dinainte”, sau dacă vrea cu orice preț să scrie, atunci să scrie despre vitejiiile redactorului și a tovarășilor lui, sau — horribile dictu — să tacă.

Láng István.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta. — În Polonia rusească am avut prin luptele ce sunt încă în curs în mai multe rânduri succese. Pe dușman l'am scos, cauzându-i pierderi grave, din mai multe puncte de razim și tranșee împinse înainte.

Succes similar au avut trupele noastre prin o scurtă avansare și pe frontul din Galiția occidentală, unde în regiunea Gorlicei am străbătut prin unele puncte ale liniei de tranșee dușmane și am ocupat după o luptă sângeroasă o localitate, făcând prizonieri mai mulți ofițeri și peste 500 oameni ai dușmanului.

În Carpați sunt în curs lupte îndârjite. În ținutul Lüprow Rușii ne-au atacat ieri după amiază cu forțe mari. Dușmanul aruncând în foc noi forțe și-a înnoit mereu rândurile rărite și folosindu-se de toate mijloacele, le-a mânănt înainte, ajungând în atac, deși avea pierderi grave, de trei ori, până în apropierea pozițiilor noastre. Dar cel din urmă atac al Rușilor având ei pierderi zdrobitoare s'a frânt tot de atâtea ori de liniile noastre de piedeci. În fața pozițiilor noastre se găsește sute de morți.

Intr'un alt sector al liniei noastre de bătaie trupele noastre respingând avansările rusești au pornit atacul în chip surprinzător, au ocupat un deal, pe care-l stăpâneau Rușii până acum cu putere și au făcut iarăși prizonieri 10 ofițeri și 700 soldați de rând. Pe o înălțime din apropiere am făcut deasemenea prizonieri 1000 de Ruși.

În Galiția sudestică o puternică cavalerie dușmană, care înaintase izolat spre o aripă a noastră, a suferit un fiasco simțitor.

Berlin. — Dela cartierul principal german se auză: Piloții dușmani au aruncat bombe asupra Ostendei, omorând 3 Belgieni.

În Champagne luptele continuă. La Souain, l'am respins ieri seara pe dușman în luptă piept la piept. Noaptea lupta s'a pornit din nou.

Atacul dușmanului, făcut ieri după amiază, spre nordost dela Le Mesnil, a eșuat deplin. Contratacul nostru făcut în cursul nopții a reușit. Am făcut prizonieri 140 Francezi.

În Bois de Pretre (spre nordvest dela Pont à Mousson) am respins avansările Franceizilor.

În Vosgi, luptele ce se dau spre apus dela Münster și spre nord dela Sennheim încă nu s'au terminat.

Pe câmpul de războiu din ost, spre sud dela Augustow, atacurile Rușilor împotriva noastră au eșuat, având ei mari pierderi.

La Lomza sunt în cursere noi lupte.

Spre apus dela Prasnitz și spre ost dela Plock, Rușii au făcut mal multe atacuri nesuccese împotriva noastră. La Rawa trupele noastre au respins două atacuri ale Rușilor, făcute în cursul nopții.

Năvălirile Rușilor îndreptate împotriva noastră dinspre Novomiasto, n'au reușit. Am făcut aci prizonieri 1500 Ruși.

Germanii s'au împrejmuit cu sârmă în Franța.

Roma. — Se comunică din Paris că Germanii s'au închis în pozițiile lor în niște rețele de sârmă întocmai ca gândacii de mătase într'o gogoasă.

Din Germania s'au adus sute de tone de sârmă din care construiesc rețele de apărare în jurul teritoriului francez.

Contra acestor fire nu se găsesc foarfece sau vre-un altfel de lame metalice cari să le taie.

Astfel Germanii și-au întărit pozițiile lor în Flandra, în Șampania, Argone și Vosgi.

Anglia refuză medlațiunea Statelor-Unite.

Londra. — Corespondentul din Washington al lui „Daily Cronicle” confirmă că Anglia a înștiințat guvernul american, că nu primește propunerea de medlațiune. Anglia zice că vrea să aibă mână liberă, pentru că Germania a declarat apele engleze ca teritor de războiu.

Premiu pentru distrugerea Zeppelinelor.

Rotterdam. — Fabricantul englez Makefield a pus un premiu de cinci sute de livre sterline, pentru acel Englez, care va doborî cel dintâi un Zeppelin.

Noua examinare a celor neapți pentru războiu în Rusia.

Berlin. — Consulatele ruse cer tuturor supușilor ruși de 17—48 ani și chiar acei cari au fost găsiți neapți pentru serviciul militar să se prezinte la o nouă examinare.

Italia și evenimentele din Balcani.

București. — Din Roma se anunță că evenimentele dela Atena interesează îndeosebi pe Italia care are un cuvânt însemnat în Mediterana și marea Egee.

Hotărârile dela Atena vor trebui să nu lovească de loc interesele Italiei.

Ziarele din Roma spun că tripla înțelegere va debarca trupe însemnate la Salonic de unde va porni atacul în contra Constantinopolului.

Bitolla ocupată de Grecii?

Roma. — Se telegrafiază din Salonic: Ziarul „Embros” află din Monastir că atât autoritățile civile cât și cele militare au primit o depesă confidentială prin care li se înștiințează că orașul Bitolla cu împrejurimile sale, în urma unei înțelegeri luate între Atena și Belgrad, ar fi cedat Greciei.

Autoritățile sunt însărcinate să preoțească ocuparea orașului de către armata elină.

Întărirea Greciei în acțiune.

București. — În cercurile diplomatice din capitală se vorbește în mod serios de intrarea Greciei în acțiune. În curând va fi un nou consiliu de coroană în Atena, în care se va hotărî politica viitoare a Greciei.

În cercurile triplei înțelegeri din capitală se spune că era așteptat ca Grecia să ia o atitudine mai ales când e vorba de Constantinopol.

Evenimentele se precipită și iau din ce în ce urmări mai grave.

Chestiunea Dardanelelor a dat o întorsătură mai gravă în Balcani și Grecia nu vrea ca ea să se rezolve în afara de interesele ei.

Pressa rusă despre chestiunea Dardanelelor.

Berlin. — Se află din Copenhaga că ziarul „Rietsch”, care a sosit în acest oraș scrie cu data de 25 Februarie, într'un articol de fond asupra chestiunii Dardanelelor:

Atențiunea deosebită a străinătății a fost atrasă de pasagiul din discursul dlui Sassonow în Dumă, la 9 Februarie, în care ministrul vorbește de obținerea de către Rusia a unei căi spre marea liberă. Pressa străină, și îndeosebi a Europei centrale, au explicat declarațiunea dlui Sassonow ca o indicațiune directă relativ la destinul înimnt al Dardanelelor, Bosforului și Constantinopolului.

Că din partea Rusiei s'au făcut toate demersurile trebuincioase pentru realizarea acestui scop, aceasta apare ca neîndoios mai ales lui „Nowoje Vremja”: în ceea ce privește acțiunile diplomatice numai faptul că ministrul a socotit că este cu putință să facă Dumei o declarațiune precisă, garantează deia acest lucru. Cât despre laturile militare ale chestiunii, escadra franco-engleză este deja pe cale de a forța intrarea Dardanelelor; firește, când va veni momentul prielnic, Rusia va lua parte la operațiunile în contra Constantinopolului; dar judecând după cele din urmă știri, operațiunile aliaților în contra Dardanelelor ar putea să se prelungescă, e adevărat, încă câteva săptămâni și chiar luni; în orice caz Rusia are încă vreme de a sfârși diferitele pregătiri; însă acest timp nu trebuie să treacă fără de folos.

Ziarul rus cunoaște dificultățile ce trebuiesc învinse înainte de a ajunge la un sfârșit fericit al chestiunii.

Momentul propice pentru operațiunile militare contra strămtorilor din partea Rusiei n'a sosit încă; în așteptare nu este vreme de pierdut pentru lucrările diplomatice pregătitoare.

D. Diamandy, ministrul României la Petrograd, a exprimat părerea că cabinetele din Petrograd și din București să cerceteze în mod leal și amical chestiunea Dardanelelor și ca astfel neînțelegerile să fie îndepărtate.

„Rietsch” exprimă de asemenea speranța că chestiunea va fi rezolvată în mod satisfăcător pentru vecinii Rusiei.

Bulgaria sub dictatură militară.

Sofia. — O ordonanță a comandamentului militar din Sofia, contra semnată și de prefectul capitalei, adusă la cunoștința populațiunii prin batere de tobe și așize lipite pe zidurile orașului dispune următoarele:

1. Se interzice în mod definitiv și până la nouă dispozițiuni, convocarea și ținerea de întruniri de orice natură, indiferent de sala în care urmează să aibă loc;

2. Se interzice pronunțarea de discursuri de asemenea indiferent de locul unde se vor ține;

3. Se interzice convocarea adunărilor generale ale societăților de orice categorie, fie chiar de interes profesional, filantropic, comercial etc.;

4. Se interzice antrupamentele de persoane pe străzi și în localuri publice;

5. Se interzice balurile familiare și publice, concertele, seratele literare, economice, politice, etc., cum și reunirile prea mari în casele particulare;

6. Se ridică autorizațiunile de funcționare a școalelor de dans, sport cum și ale tuturor școalelor și asociațiilor unde se întâlnesc mai mulți cetățeni;

7. Contravenienții vor fi dați judecării consiliului de războiu.

Ordonanța aceasta care de fapt desființează constituția, e considerată aci, ca ultima armă întrebuintată de guvern pentru a pune capăt întinsei agitațiuni răsboinice, pe care anumiți propagandiști o fac actualmente în toată Bulgaria. Impresia produsă de această ordonanță e mare, asemenea și nemulțumirile.

Pregătirile de războiu ale Bulgariei.

Milano. — „Corriere della Sera” scrie: Ministrul de războiu bulgar a depus în camera bulgară un proiect privitor la introducerea cenzurii militare, care cuprinde dispoziții foarte riguroase. Afară de aceasta ministrul a mai depus un alt proiect privitor la pregătiri militare. Acest proiect are un paragraf, care autorizează pe ministrul de războiu să cheme la deprinderi de arme pe 45 de zile pe toți supușii bulgari, dela 25—50 ani, cari sunt apți de a purta armele.

Sforțările Rusiei.

Roma. — „Messagero” publică o convorbire cu un diplomat rus, probabil Krupenski. Acest diplomat a spus despre forța militară a Rusiei: Rusia pe câmpul de războiu are 4 milioane de soldați, afară de aceștia vor pleca în zilele apropiate încă 5000 ofițeri și 800,00 oameni, cari toți stau gata. Artilerie ușoară avem în belșug, iar artileria grea am căpătat-o dela Japonia. Fabricile de arme transportă zilnic 20 milioane și 5 mii puști.

Banchetul italo-român din Roma.

Roma. — Un grup de prieteni ai drului Istrati au dat la cafeneaua „Paraglia” un prânz în cinstea doctorului Istrati. Asistau senatorul Volterra, profesorul Franzoni, dnii Tambroni, Galanti, contele Ludovic Ferraris, secretarul Institutului colonial Jaccarino și alte personalități, printre cari numeroși membrii ai Ligei Italo-Române.

La șampanie d. Ettore Pais a salutat călduros pe Dr. Istrati, făcând evocare inspirată a latinității și a închinat pentru femeia română reprezentată cu noblime prin dna Istrati.

Senatorul Volterra a amintit evoluția științifică a României și a Academiei de științe din București datorită inițiativei drului Istrati. Acesta a mulțumit emoționat făcând un călduros apel la solidaritatea italo-română și la unire.

A încheiat făcând urări ca Italia și România unite prin aceleași idealuri și același destin să poată în curând realiza aspirațiunile lor...

Politica României și Italiei.

București. — „Kölnische Z.” adaugă la cronica zilnică articolul apărut în ziarul „La Politique” din București asupra intereselor comune ale Italiei și României spunând:

„Observațiile următoare sunt cuvinte de înaltă înțelepciune politică spuse Românilor și Italianilor de un om politic, conațional al unora și amic al celorlalți, care vede pericolele la care se expun aceste două popoare, dacă exagerează orbește dorința lor legitimă de a-și complectea unitatea națională, în loc de a o măsura cu necesitățile generale ale națiunilor lor, după cum se cuvine unei politici de realitate”.

Ciocnire între aeroplane germane și franceze.

Berlin. — Din Genf se telegrafiază: Intre Nancy și Toul a avut ieri loc o agitată măsurare în văzduhuri între aeroplane germane și franceze. Sosind știrea, că se apropie un aeroplan german, aviatorii francezi din Nancy și Toul au pornit imediat în calea lui. Deodată cu plecarea aeroplanelor, au deschis focul și bateriile din forturi. Aviatorul german recunoscându-și situația periculoasă s'a îndreptat imediat spre Alsacia, ridicându-se la înălțime tot mai mare. Aeroplanele franceze au deschis un foc de mitraliere asupra aeroplanului german. Acesta a răspuns tot cu foc. În sfârșit după o manevrare foarte agitată aeroplanul german a trecut pe teritoriu german unde aviatorii francezi nu l-au mai urmărit.

Devastarea Rheimsului.

Genf. — „Petit Journal” publică din Paris despre asediarea Rheimsului: După publicațiunea ziarului parisiian asediarea din 22 Februarie a fost foarte vehementă, dar cu o violență și mai mare au atacat Germanii orașul în 3 Martie. În această zi asupra orașului au căzut ca ploaia bombele, cari, explodând, au făcut ravagii îngrozitoare în oraș. Din depărtare se părea că întreg orașul e în flacări. O singură stradă n'a rămas crăutăță, o singură familie nu se mai găsește care să n'aibe vre-un membru rănit. Germanii bombardează orașul câte două ore fără întrerupere, dar sunt zile când canoada nu înceta de dimineața până seara târziu, ba câte odată ține și 24 de ore. Bubiurile tunurilor și răpăitul puștilor sunt insuportabile pentru nervii omului. Numărul răniților și morților crește neîntrerupt. Răniții sunt așezați în subterenuri prefăcute în spitale, unde primesc ajutor. Poporația e într-o stare desperată.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 9 Martie 1915.

Moartea unui erou. Ni se scriu următoarele: Subscrișii cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudenilor și cunoscuților, că iubitul nostru fiu, frate și cumnat: Ioan Vulcu, candidat de învățător, voluntar în regimentul 23 de honvezi, a murit moarte eroică la începutul lunii Octomvrie 1914, în luptele crâncene din Carpați, în jurul pasului Uzsook. După știrile primite dela cunoșcuții de pe câmpul de războiu, un șrapnel l'a lovit în inimă. A fost înmormântat în mormânt comun, împreună cu alți tovarăși, cari și-au vărsat sângele pentru tron și patrie, ca și el. Scumpul nostru defunct a terminat seminarul „Andreian” din Sibiu în luna Iunie a anului 1913, primind diploma de învățător. În 1 Octomvrie 1913 a intrat la miliție, ca să-și facă anul de voluntar. Izbucind războiul în vara anului trecut 1914, dela început a luptat cu vitejie, până în Octomvrie, când și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, în etate abia de 22 ani. Fie-i somnul lin și memoria binecuvântată! Pianul-de-sus, la 26 Februarie n. 1915. Pavel Vulcu tată; Maxim Vulcu preot, Dr. Simeon Vulcu cand. de avocat, Ana Iosof, Maria Muntean, Raveca Stoicuța, frați și surori; Ioan Iosof preot, Ioan Muntean franzelar, Ioan Stoicuța preot și Iuliana Crișan, cumnați și cumnată.

Gestul unui veteran din Iași. Cetim în „Mișcarea” din Iași: În grea primăriei, la oficiul stărei civile, se află un veteran care aparține contingentului 1869. E vorba de d. Dim. Farcaș care a cerut în timpul campaniei din 1913, să fie înrolat și care și anul acesta și-a reînnoit această cerere.

D. D. Farcaș cerând amiralității din Galați să fie chemat în cazul unei eventuale mobilizări, amiralitatea a acceptat această cerere trimițând adresa de răspuns dlui G. G. Mărzescu, primarul orașului. Primarul a comunicat răspunsul dlui Farcaș care, pe ziua de 12 Februarie s'a prezentat la Galați dlui amiral Eustațiu.

D. Farcaș a fost prezentat apoi întregului corp ofiteresc care i-a făcut o călduroasă manifestație de simpatie pentru gestul său într-adevăr patriotic. D. amiral Eustațiu a dispus ca la caz de mobilizare d. Farcaș să fie chemat și repartizat la cartierul general al amiralității, după care comandantul Ciuchi i-a și făcut viza respectivă.

Veteranul D. Farcaș a făcut parte din regimentul 6 linie Galați și a fost trecut apoi ca sergent-major în marină. În războiul dela 1877 d. D. Farcaș a luat parte, sergent-major fiind, în compania I de mortiere comandată pe atunci de locotenentul Perticari, astăzi general.

O datorie morală ne impune să înregistrăm gestul patriotic al dlui D. Farcaș, chiar împotriva modestiei dsale, — ceeace facem cu o deosebită considerație pentru acest veteran din Iași.

† Gregorlu Verzariu, sublocotenent în regimentul 5 de infanterie, rănit pe câmpul de războiu în primele lupte date în Galiția și ajuns în captivitate la Ruși, a murit în 13 Ianuarie n. c. în Siberia, unde fusese internat. Mult cercatul și îndureratul său tată, domnul Emil Verzariu, secretarul băncii de asigurare „Transilvania” din Sibiu, numai Sâmbătă a putut fi încuștințat despre sguđuitoarea întâmplare. Dumnezeu să-l mângăie și să-i dea tăria de a putea suporta cu resignare această grea lovitură a sortii, iar decedatul erou odihnească în pace în pământ străin, căci memoria sa eternizată va fi în istoria monarhiei noastre.

Cauza turburărilor din Portugalia. După cum anunță ziarul „Hetzl” din Lisabona, turburărilor din Portugalia au provenit din încercarea nereușită a Angliei de a reintrona pe regele Manuel.

Un vas de războiu englez cu membrii familiei regale, cu arme, muniții și trupe pe bord, a încercat timp de două săptămâni pe coasta Spaniei și, în urma intervenției energice a președintelui Portugaliei, s'au întors înapoi fără rezultat.

Președintele a dat generalului Piemonte Castro împuterniciri atât de mari, încât acesta a putut înăbuși revolta militară.

Castro a declarat corpului ofiteresc în mod solemn, că Portugalia nu va lua parte la războiu și că armata ca căuta numai să garanteze liniștea în interiorul țării și să înăbușească răzcoala din colonii.

Durata războiului și eventuale complicații. Ziarul „Times” scrie că societățile de asigurare făcuseră acum câțva timp o întrebare asupra duratei războiului. Au fost plătite asigurări cu 15 la sută pentru cazul când războiul nu s'ar termina până a 31 Martie și pentru pierderi ce ar urma să aibă loc după acea dată. Din aceste condițiuni s'ar deduce că ar fi oare care perspective că până atunci s'ar putea termina războiul.

Primele de asigurări pentru un eventual războiu între Statele-Unite și Norvegia sunt de 5 la sută și pentru un eventual războiu între Germania și Statele-Unite de 4 la sută.

Agentul comercial al României la Londra. D. Boncescu atașat comercial al României la Londra, a fost numit agent comercial în capitala Angliei.

Transitul bulgaro-român. În afară de convenția încheiată de curând între căile ferate românești și căile ferate bulgare în privința transitului prin România și în privința transitului prin Bulgaria a mărfurilor destinate României — convenție de natură pur tehnică — d. Emil Costinescu în numele guvernului român și E. S. d. Radeff în numele guvernului bulgar au semnat un aranjament care cuprinde următoarele puncte principale:

1) Mărfurile neprohibite pentru export de România sau de Bulgaria vor putea fi transitate fără autorizare specială prin aceste două țări chiar vagoanele cu cari au fost transportate la frontieră.

2) Mărfurile a căror export este oprit nu vor putea fi transitate decât c'o autorizare specială pentru fiecare caz.

Transitul materialului și munițiilor de războiu este formal interzis sub orice formă ar fi.

Noua lege a recrutării în România. Senatul a votat proiectul prin care se modifică articolele 28,31, 32, 53 bis și 130 din legea pentru recrutarea armatei.

Pe baza modificărilor votate au fost revizuite sentințele și reformații și pe baza legii noi a recrutării această categorie poate fi chemată, timp de 7 ani consecutivi, la o nouă revizuire.

Deasemenea noua lege a recrutării ca operațiunile recensamentului pot avea loc mai înainte de epoca fixată de lege.

Dispozițiunile din articolele modificate în 1915 vor fi puse în aplicare începând cu contingentul 1916; iar în ce privește acelea dela art. 31, 32 și 46, ele se vor aplica și tuturor ace-

lora al căror contingent sau clasă se găsească înscrise în controalele armatei.

Stabilirea prețului pentru făina de cucuruz în Arad. Consiliul orașului Arad a stabilit în sedința de azi, prețul făinei de cucuruz pentru teritorul Aradului cu 43,50 cor. mașă metrică.

Intrarea la serviciul de arme a glotașilor din Arad. Toți glotașii B), cari sunt obligați să-și înceapă serviciul militar în 15 Martie în Arad au să se prezinte în aceeași zi la orele 7 dimineața în *Sân-Nicolaul mic în bărăcițe de lângă cazarma pompierilor.*

15.000 măși metriche de grâu și făină a'se. Sâmbătă seara a căzut pradă unui incendiu moara lui Rosenthal Márton din Bichis-Ciaba. Incendiul a fost provocat de explozia cazanului. În moară au fost adunate 15.000 măși metriche de grâu și făină, care toată s'a prefăcut în scrum.

Măcelăria orașului Arad. Consiliul orașului Arad a hotărât ca pentru ușorarea provederii locuitorilor cu carne și contrabalansarea eventualelor abuzuri în prețuri ce s'ar ivi în dauna locuitorilor să deschidă în regia orașului o măcelărie. Această măcelărie a fost deschisă pe strada Forray, fiind deschisă înainte de amiază până la 11, iar după amiază dela 4 până la 7 ore seara.

Pașapoarte pentru Germania. În baza unei ordinațiuni a ministrului de interne în Germania se poate călători numai cu pașapoarte provăzute cu fotografiile și legitimație din partea poștii. Pașapoartele eliberate înainte de 1 Oct. 1914 nu mai sunt valabile.

Amiralul Tirpitz și generalul Falkenhain decorați de Sultan. Se anunță din Constantinopol: Sultanul a conferit amiralului Tirpitz și generalului Falkenhain medalia de aur pentru merit militar. Enver pașa i-a felicitat cu cordialitate.

Amiralul Tirpitz și generalul Falkenhain au mulțumit făcând urări sincere pentru izbânda armatelor și flotelor aliate.

Ultima oră.**PROHIBIREA EXPORTULUI DE CEREALE ÎN ROMÂNIA.**

București. — Un proiect depus pe biroul camerei oprește riguros exportul de ovăș și seacă din România, iar pentru exportul de fasole și porumb se va impune o vamă mare.

VICTORII PE ÎNTREG FRONTUL.

Budapesta. — Corespondenții de războiu anunță: Ieri s'au dat lupte foarte violente pe întreg frontul din Carpați și la aripa stângă dela Dunajetz. La Dunajetz au atacat cu succes vânătorii din Tirol.

În Ujoc și Lupkow au fost lupte grele, în cari au prevalat trupele noastre.

În Polonia aliații noștri se luptă cu succes.

FLOTA RUSEASCĂ SPRE BOSFOR.

Sofia. — O flotă rusească compusă din 8 unități a plecat spre Bosfor. Din cauza cetei mari, flota rusească a fost silită însă să se oprească în fața portului Burgas.

DESMINTIREA UNEI MINCIUNI RUSEȘTI.

Budapesta. — Oficial. — Rușii se laudă în comunicatele lor că au cucerit la Zaklicyn o importantă poziție dela noi. Față cu aceasta afirmație adevărul e, că 800 de soldați ruși au atacat pe un viscol greu o patrulă de a noastră compusă din 20 oameni, cari însă și-au împlinit cu bravură datoria lor. La auzul împușcăturilor s'au dus în ajutorul patrulei 50 de oameni, când Rușii au luat-o la fugă. Rușii au lăsat pe câmpul de luptă 24 morți și 14 prizonieri.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

La „Librăria Concordia”

Arad, str. Deák Ferenc nr. 20
se află de vânzare cărți de rugăciuni,
bisericești, literare, populare etc. etc.

»Cantorul bisericesc» sau cuprinsul ve-
cernei, utreniei și liturghiei pe 8 glasuri,
împreună cu rânduiala serviciului bise-
ricesc. Aranjat de învățătorul *George
Bugigan*. Preț: broșat Cor. 10—, le-
gat în pânză 12—, în piele 14—

Carte de rugăciuni pentru folosul și mân-
găierea fiecărui creștin. Intocmită de ie-
rodiacul Damaschin din Sfânta Mă-
năstire Sinaia. Legată 2—

Acaftistul prea sfintei Născătoare de
Dumnezeu și alte Acaftiste și rugăciuni
foarte evlavioase și de folos. Legată în
piele neagră aurită 3:50

Acaftistul Preasfintei Născătoare de Dum-
nezeu și alte rugăciuni. Legate în piele
roșie 3:20

Acaftistul Preasfintei Născătoare de Dum-
nezeu și alte rugăciuni Legată în os alb
10—

Patima și moartea Domnului și Mântui-
torului nostru Isus Hristos. Legată în
pânză, aurită 2—

Vișul Născătoare de Dumnezeu. Legată
Rugăciunile școlarilor și cântări biseri-
cești alese și întocmite de N. Ștef în-
vățător. Prețul —50

Culegere de cântări bisericesti legată
Mărgăritarul sufletului. Carte de rugă-
ciuni și cântări întocmită pentru tre-
bunțele vieții. Legată simplu Cor. 1—
în piele 320 Cor. în catifea 5:60

Icoana sufletului. Carte de rugăciuni și
cântări bisericesti. Legată 1— Cor., le-
gată în catifea 5:60

Măntuirea sufletului. Carte de rugăciuni
legată —80

Noul Testament al Domnului și Mântuito-
rului nostru Isus Hristos —70

Noul așezământ. Legată 1:20

Epistola Domnului nostru Isus Hristos
Cele 8 glasuri sau Octoiul cel mic. Le-
gat 1:50, 1:60, 2— și 2:40

Noul Testament. Partea întâia. Evenghe-
liile după Mateiu, Marcu, Luca și Ioan,
de Arhiereul Sofronie Craioveanul 4—

M. Sadoveanu Povestiri din războiu 2—

Thomas Carlyle. Eroi, cultul eroilor și
eroicul în istorie. Traducere din limba
engleză de C. Antoniadă dr. în filozofie.
Prețul 2—

Em. Grigorovitz. »Chipuri și grauri din
Bucovina». Ilustrațiuni de N. Bran 2:50

Em. Grigorovitz. »Cum a fost odată». Schițe
din Bucovina, cu 84 ilustrațiuni
Em. Grigorovitz. Schitul Cerebucului 1—

Dim. Cantemir. »Descrierea Moldovei». *Gustave Flaubert*. »Salambo». (Roman istoric.
Trad. de Ludovic Daus 1:90

M. Sadoveanu. »Amintirile căprarului
Gheorghită 2—

Victor Eftimiu. »Poemele singurătății»
(Poezii) 2—

Alexandru Ciura. Foiletoane 1:60

I. Slavici. Povești 1:50

Ion Creangă. Opere complete. 2—

Ion Pillat. »Eternități de-o clipă. Poezii 2—

Ion Gorun. Lume năcăjită. Povestiri 2—

Guy de Maupassant Povestiri alese. Tra-
duceri de M. Sadoveanu 2—

A. C. Cuza. Naționalitatea în artă. Principii,
fapte, concluzii 1:50

Al. Cazaban Ce nu se poate spune 2—

Constanța Hodos. Martirii 1:50

Jules Payot. Educația Voinei 2—

Guy de Maupassant. Inima noastră. Ro-
man 2—

G. Coșbuc. »Fîre de tort». Poezii 3—

Caion Theodorian. »La masa calcului». Nuvele
și schițe 1:50

1000 doine, strigături și chiuțuri ce să
obinuesc la jocurile și petrecerile no-
astre populare 80—

M. Sadoveanu. »Oameni și locuri» 2—

» » »Priveliști Dobrogene» 2—

Al. Vlahuță. »Dreptate». Nuvele 2—

Al. Vlahuță. »România pitorească». Cu
ilu trațiuni după tablourile lui Grigo-
rescu 1:50

Bucura Dumbrava. »Haidueul» Roman din
epoca lui Tudor Vladimirescu 2—

P. Dulfu. »Gruia lui Novac» 1:50

General Al. Candiano Popescu »Războiul
neatârării» Asaltul și luarea Griviței 3—

N. Pora. »Intre viață și moarte». Nuvele 2—

Ecaterina Pitiș. »Poezii». 1:50

Dim. Onciul. »Din Istoria României». —95

Th. D. Speranția. »Anecdote de post» 1:25

Ion Dragoslav Nuvele 2:50

A. Cotruș. Poezii 1—

N. Iorga. »Viața femellor în trecutul ro-
mănesc» 1:75

Gh. Silvan. »Valea albă». Roman istoric
(1476) 1:50

O. Goga. »Din umbra zidurilor». Pozii 2—

G. Rotică. Poezii. 2—

E. Revent. »Cântecul neamului». Poezii 2—

N. Zaharia »Sentimente, pasiuni» Patrio-
tismul Bunătatea. Răutatea Malțiozita-
tea. Amiciția. Disprețul Afinitatea su-
fletească. Resemnarea Lașitatea. Timidi-
tatea. Sinceritatea. Gelozia. Cor. 2—
ediție de lux 2:50

Caion Teodorian. »Povestea unei odăi» 2—

N. Bălcescu »Istoria Românilor sub Mihai
Vodă viteazul» 2—

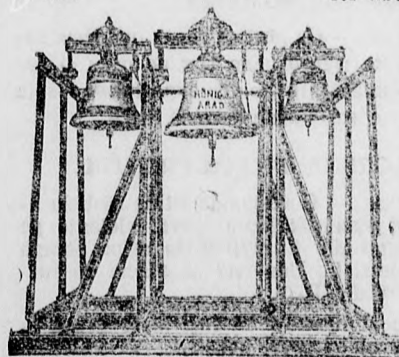
Contribuțiuni istorice privitoare la trecu-
tul Românilor de pe pământul crăiesc.
Carte editată la inițiativa și sub îngrijirea
dlor: Dr. Ilarion Pușcariu, Ioan de Preda,
Dr. Lucian Borcia, Dr. Ioan Lupas, Dr.
Ion Mateiu și Dr. Silviu Dragomir 4—

Simion Popescu. profesor. Contribuțiune
la munca pentru ridicarea poporului. (Scri-
sori către învățători, preoți și către cei
ce vor să-și cunoască neamul). Lucrare
premiată de Academia Română. 2—

O nouă invențiune de clopote!

Clopotul rezontor brevetat
Fig. 1632

este alcătuit așa că fortifică nu numai
un sunet, ci și alt sunet armonice și ast-
fel **asemenitor acordului** dă un sunet
plin, puternic și sărbătoresc
precum și adânc.

Echipamente p. clopote de fer
Staluri " " " "

Friederich Hönig
fabrică de clopote brevetată

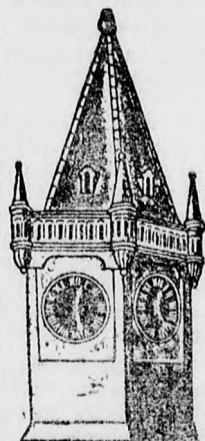
Arad, str. Rákoczi nr. 11-28.

CEASURI PENTRU BISERICI.

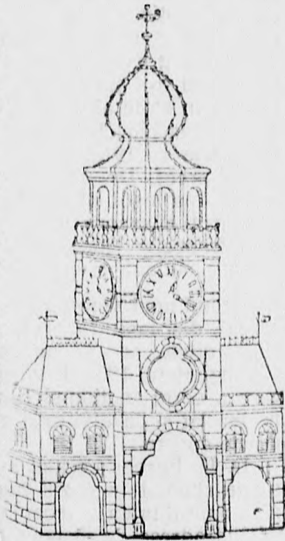
SZÁNTHÓ
GYULA

fabrică de ceasuri pentru biserică

NAGYVÁRAD,
Damjanich-utca 30 szám.

Liferantul diecezelor gr. or. și gr. cath.

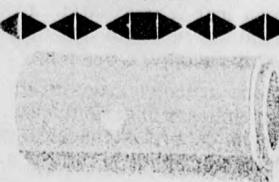
Oferă ceasuri pentru bise-
rici cari se trag odată pe
săptămână, odată la 8 zile și
odată la zi, durabile și pre-
cise. Prețuri ieftine. Fabrică
cu putere electrică. Garanția
pe mai mulți ani. Prețurile
la dorință se trimit gratis.
Plăci (tabla) pentru ceasuri
cari luminează noaptea, ex-
ecutate admirabil. — Prețuri
ieftine. (Sa 88)

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de
ciocoladă și zaharicale pen-
tru prețuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Hel-
ler, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrásy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.
(Ga 2270)

(Zl 2008)

FRĂȚII ZSIBRITA

Intreprindere pentru zidiri și fa-
brică pentru articli de ciment.

VERSECZ (Vârșet), Pancsovai-ut nrul 57.

Aducem la cunoștința On. publică că ținem permanent în
depozit următoarele produse. — Vase de ciment pentru
soluțiuni de peatră vântată pentru vii, în mărime dela 200
până la 600 litri. Filtre de beton și țevi pentru canaluri
dela un diametru de 10 până la 100 cm. vâlăie pentru
porci și vite etc.— Primim și executăm așezări de asfalt
și beton, bazine de beton de fer în toate mărimile, iesle
din beton de fier, stâlpi, trepte stabile și atârătoare din
ciment sau fer lucrat artistic, canalizări, poduri și filtre
precum și totfelul de lucrări în bransa de ciment și asfalt.

La cerere în persoană sau scris, stăm cu
:: plăcere la dispoziție cu oferte. ::

ATELIER
ORE
ODIN
Strada

Magazin bogat în
vânat, sport și voia
monee și bretele s
lanterne pe lângă
CURELE DE M
SUT ȘI LEGAT
de pozit. Toate artic
reparatura lor se e
de prețuri la cerer
Comandant
tuesc pro

Intreprinder

LEI

Birou și

Reparări de auto
mașini de cusut,
cutie solidă.
Cine se

INSTI

Domni ad
„CRIȘANA” su

a VII-

care se va ține
d. a. în localul

1. Consta
le reprezintă.

2. Denum

3. Raport

pre gestiunea

4. Propun

tului curat.

5. Darea

veghiere pe ar

6. Fixare

membrii direc

mitetului de s

7. Aleger

8. Aleger

un period de

Se atrage

dispozițiuni di

§ 21 al. 2

ranzii prin curato

gali, chiar dacă a

§ 22. »Nur

acți în cărțile soc

ore înainte de ace

cassa societății, ev

lor la locurile des

In legătură

pective primirea a

institutele cari sun

Brad, la

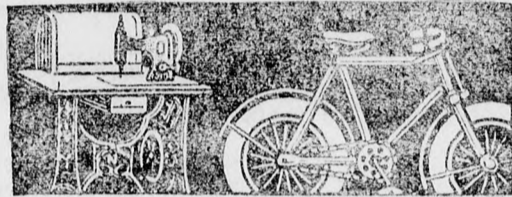
ATELIER DE CURELĂRIE, ŞELĂRIE ŞI COFERĂRIE
O RENDT G. & FEIRI W.
 ODINIOARA SOCIETATEA CURELARILOR
 Strada Cisnădiei 45. SIBIU, Heltauer-gasse 45.

Magazin bogat în articole pentru curăţat, călărit vânat, sport şi volaj, poclăzit şi procovăţuri, port-monee şi bretele solide şi alte articole de galanterie pe lângă preţurile cele mai moderate. **CURELE DE MASINI, CURELE DE CUSUT ŞI LEGAT SKY** (vârşobi), permanent în depozit. Toate articolele din branşele numite şi reparatura lor se execută prompt şi ieftin. Liste de preţuri la cerere se trimite franco. (O-9)
Comandele prin poştă se efectuează prompt şi conştienţios.

Intreprindere „VATT” mecanică şi electrică a lui
LEITNER, Cluj, (Kolozsvár).

Birou şi magazin: Széchenyi-tér 41. (Palatul Széki).
 Stabiliment: Malom-utca 8.

Va 2071

Reparări de automobile şi gumă pentru automobile, mare atelier reparator de maşini de cusut, biciclete, maşini de scris, gramofonice; preţuri ieftine, execuţie solidă. — La comenzile din provincie nu se socoteşte pachetarea.
Cine se referă la acest ziar primeşte 10% rabat.

Unde

se pot cumpăra cele mai bune şi mai elegante

PLOIERE?

Unde se pot afla noutăţile cele mai moderne — **En-tout-cas** şi ploiere pentru dame şi bărbaţi în executare perfectă şi estetică, de calitate cea mai bună şi cele mai moderne

albituri pentru bărbaţi

în executare recunoscută de cea mai bună. **Cămeşi** de modă albe şi colorate; **GULERE** şi **MANGETE** albe şi colorate; **BATISTE** de buzunar; **BRATELE**; **CRAVATE** pentru gulere simple şi duble; **CĂMEŞI** din păr de camilă; **CIORAPI** şi alţi articlii de modă p. bărbaţi în sortiment bogat şi cu preţurile cele mai ieftine se pot cumpăra dela

GUSTAV SCHMIDT

fabrică de paraplee şi prăvălie de articlii de modă pentru bărbaţi

SIBIU (Nagyszeben), Piaţa mare, palatul „Bodenkredit”.

„**CRIŞANA**”

INSTITUT DE CREDIT ŞI DE ECON. SOC. PE ACŢII IN BRAD.

CONVOCARE.

Domnii acţionari ai institutului de credit şi de economii „CRIŞANA” sunt invitaţi prin aceasta la

a VII-a adunare generală ordinară

care se va ţine în Brad, Duminecă în 28 Martie n. 1915 la 2 1/2 ore d. a. în localul institutului cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constatarea numărului acţionarilor şi al acţiunilor pe cari le reprezintă.
2. Denumirea alor 2 notari şi 2 scrutinători.
3. Raportul direcţiunii şi al comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1914 şi stabilirea bilanţului.
4. Propunerea direcţiunii şi decidera asupra împărţirii venitului curat.
5. Darea absolutorului pentru direcţiune şi comitetul de supraveghiere pe anul de gestiune expirat.
6. Fixarea preţului marcelor de prezenţă pro 1915 pentru membrii direcţiunii şi a speşelor de călătorie pentru membrii comitetului de supraveghiere.
7. Alegerea alor 4 membrii în direcţiune pe un period de 3 ani.
8. Alegerea alor 6 membrii în comitetul de supraveghiere pe un period de 3 ani.

Se atrage atenţiunea domnilor acţionari asupra următoarelor dispoziţiuni din statute:

§ 21 al. 2. „Femeile se reprezintă prin plenipotenţă, minorii prin tutorii, curanzii prin curatorii lor, societăţile, corporaţiunile şi institutetele prin reprezentanţii lor legali, chiar dacă aceştia din urmă nu ar fi acţionari.”
 § 22. „Numai acei acţionari au drept de vot, cari sunt trecuţi ca proprietari de acţi în cărţile societăţii cu cel puţin 6 luni înainte de adunare şi cari îşi depun cu 24 ore înainte de aceasta, pe lângă revers acţiile lor, eventual şi dovezile de plenipotenţă la cassa societăţii, eventual la locurile destinate de direcţiune. Avizul despre depunerea acţiilor la locurile destinate are să sosească cu 24 ore înainte de finerea adunării.”
 În legătură cu cele cuprinse în §-ul din urmă notificăm, că pentru depunerea respective primirea acţiilor şi extradarea documentelor despre depuneri s'au designat toate institutetele cari sunt membre la „Solidaritatea” din Sibiu.

Brad, la 5 Martie 1915 st. n.

DIRECŢIUNEA.

MEGHIVÓ.

A „CRIŞANA” takarékos és hitelintézet r.-t. részvényeseit tisztelettel meghívjuk az 1915. március 28-án d. u. 1 1/2 órákor az intézet üzlethelyiségében megtartandó

VII-ik rendes évi közgyűlésre.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jelenlevő részvényesek ill. részvények megállapítása és meghatalmazások igazolása.
 2. Két jegyző és két bizalmiférfiu kinevezése.
 3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1914. üzletéről és az évi mérleg jóváhagyása.
 4. Az igazgatóság javaslata az évi tiszta nyereség felosztása tárgyában és e feletti határozat.
 5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére felmentvény megadása az 1914. üzlet évre nézve.
 6. Az igazgatóság tagjai részére 1915. évre vonatkozólag a jelenléti díjak megállapítása s a felügyelőbizottság tagjainak uti költségei feletti határozat.
 7. Négy igazgatósági tag megválasztása 3 évi időtartamra.
 8. Hat felügyelőbizottsági tag megválasztása 3 évi időtartamra.
- Felhívjuk a t. részvényesek figyelmét az alapszabályok következő intézkedéseire.

21. §. 2. bek. „A nők szavazataikat meghatalmazás útján gyakorolják, a kiskorúakat gyámjuk, a gondnokoltakat gondnokuk, erkölcsi, jogi személyeket és intézeteket törvényes képviselőik, még az esetben is, ha utóbbiak nem volnának részvényesek.

22. §. Szavazattal csak azon részvényesek bírnak, kiknek ebbeli minősége a társaság könyveibe legalább 1/2 évvel a közgyűlés hatánapja előtt be lett vezetve, s a kik részvényeiket, illetve meghatalmazási okmányaikat a közgyűlés megtartása előtt legalább 24 órával az intézet pénztáránál, illetőleg az igazgatóság által megnevezett helyeken, utóbbiaknál eszközölt letétéről szóló elismervények azonban a közgyűlés előtt legalább 24 órával, az intézethez meg kell érkeznie, különben elkesztettek tekintik.

Ezen utóbbi §-ban foglaltakra való tekintettel értesítjük a t. részvényeseket, hogy a részvényeknek letétként elfogadásra az összes intézetek, melyek a nagyszebeni „Solidaritása” tagjai, fel vannak hatalmazva.

Brád, 1915 március hó 5-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

„CRIȘANA” institut de credit și economii societate pe acții în Brad.

Activa - Vagyon		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1914. — Mérleg számla 1914. december 31-én.		Pasiva - Teher	
Cassa — Pénzkészlet	25425 30	Capital societar — Részvénytőke	400000		
Bon în Giro-Conto și la alte bănci — Követelés az Osztrák-Magyar bank és más intézeteknél	5200 46	Fond de rezervă general — Általános tartalékalap	227989 07		
Cambii — Váltók	808931 40	Fond de rezervă special — Külön tartalékalap	11814 35		
Cambii cu acop. hip. — Jelz. bizt. váltók	818065 —	Fond de pensiuine — Nyugdíjalap	57938 46	297741 88	
Obligațiuni asig. cu hip. — Jelzálog kölcsönök	492240 76	Depozite spre fructificare — Takarékbetétek		1284325 31	
Obligațiuni cu caventi — Kötvény kölcsönök ¹⁾	245716 80	Reescont — Visszleszámitolás		471353 —	
Lombard — Előlegek értékpapirokra	4240 —	Diversi creditori — Különbéle követelő számlák		96215 46	
Efecte publice și acții — Értékpapirok	94759 —	Interese transitoare anticipate — Atmeneti kamatok		49953 09	
Realități — Ingatlanok:		Profit net — Tiszta nyereség		21789 98	
Casele inst. în Brad — Brádi főintézet házai	93000 —				
Casa filialei din Hălmeagiu — Nagyhalmágyi fiókintézet háza	16000 —				
Casa filialei din Gurahonți — Honcztői fiókintézet háza	4000 —				
Realități de vânzare — Eladó ingatlanok	8000 —				
Mobiliar — Felszerelés	5800 —				
	2621378 72				2621378 72

¹⁾ O parte din ele sunt intabulate — Ezen kötvények egy része jelzálogilag biztosítva van.

Pierderi - Veszteség		Contul pierdere și profit cu 31 Dec. 1914. — Veszteség és nyereség számla 1914. dec. hó 31-én.		Venite - Nyereség	
Interese de depuneri — Betét kamat	66276 61	Interese dela cambii — Váltókamat	58183 04		
Interese de reescont — Visszleszámitolási kamat	35757 21	Interese dela cambii cu acop. hipotecară — jelzálogilag bizt. váltókamat	58818 76		
Interese după lombard — Lombard kamat	5419 49	Interese dela oblig. asig. cu hipotecă — Jelzálog kölcsönkamata	30946 89		
Interese după fondul de pensiuine — Kamata a nyugdíjalap után	2680 38	Interese dela oblig. cu caventi — Kötvény kölcsönkamata	20229 93		
Salare — Fizetések	21556 55	Venit dela efecte — Értékpapirok jövedelme	4165 50		
Bani de cvartir — Lakbér	2700 —	Venit dela realități — Ház és haszonbér jövedelem	6137 02		
Marce de prezență — Jelenléti bárcák	1385 —	Proviziuni — jutalékok	21617 20		
Diverse spese — Különbéle költségek	10927 61				
Dări și competențe — Adók és illetékek	19081 83				
Dare după depuneri — Betét kamata	6627 57				
Chirie — Házbér	510 —				
Amortizări — Leirások:					
din imprum. dubioase — kétes követelésekből	1793 —				
din efecte, ca dif. de curs — az értékpapirokból, mint árfolyam veszteség	1540 —				
din realități — az ingatlanokból	1403 11				
din mobiliar — a felszerelésből	650 —				
Profit net — Tiszta nyereség	21789 98				
	200098 34				200098 34

pp. Ghișa m. p.

Brad, la 31 Decembrie 1914.

contabil-procurist — cégvezető könyvelő.

DIRECȚIUNEA — AZ IGAZGATÓSÁG:

Vasilie Damian, m. p. Cornel Lazar, m. p. Aron Roman, m. p. Ioan Cutean, m. p. Nicolae Bedea, m. p.
p.ședinte — elnök. v.-președinte — alelnök.

Dr. Nicolae Robu, m. p. Petru Rimbaș, m. p. Romul Coțoiu, m. p. Ioan German, m. p. Ioan Mera, m. p. Virgil Albescu, m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Subscrisul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte. — Alólirott felügyelőbizottság a jelen számlákat átvizsgálta és helyeseknek találta.

Brad, la 17 Februarie 1915.

Dominic Rațiu, m. p. I. Perian, m. p. Savu Stănila, m. p. Nicolae Popp, m. p. Ioan Impărat, m. p. Andron Bogdan, m. p.

Onorată adunare generală!

În decursul anului expirat am ținut mai multe ședințe de scontare, atât la Centrală cât și la filiale. Am controlat bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1914 cu un profit curat de Cor. 21789 98 și aflându-l compus pe baze solide Vi-l recomandăm spre primire.

În urma stărilor anormale create prin resbelul mondial, se impune mai mult ca oricând reducerea dividendei în proporție cu profitul realizat. A fost de lipsă a crește rezervele latente în bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1914 și din motivul că nu se poate prevedea, cari poziții din active vor deveni mai slabe în urma resbelului actual. Vă rugăm mai departe să binevoiți a da absolutoriul atât direcțiunii cât și comitetului de supraveghiere pe anul expirat.

Cu privire la distribuirea profitului curat vă facem propunerea să dați: 5% dividendă după capitalul societar Cor. 20.000.

Cor. 984 47 procentele provăzute în §-ul 59 din statute, și Cor. 805 51 să se treacă la fondul special de rezervă.

Brad, la 17 Februarie 1915 st. n.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Dominic Rațiu, m. p. I. Perian, m. p. Savu Stănila, m. p. Nicolae Popp, m. p. Ioan Impărat, m. p. Andron Bogdan, m. p.
președinte.

Tisztelt közgyűlés!

A mult évben több ülést és rovincsolást tartottunk úgy a főintézetnél mint a fiókoknál. Az 1914 december 31-én 21789 98 korona tiszta nyereséggel lezárt mérleget megvizsgáltuk, miután meggyőződünk, hogy az szolid alapon van össze állítva, azt elfogadásra ajánljuk.

A háboru által előidézett közgazdasági zavarok folytán az osztalék, a tiszta nyereség arányához mérten való leszállítása kívánatosnak látszik.

A látens tartalékok növesztése már azért is szükségessé vált, mert nem lehet előre látni, hogy az aktívából mely tételek s mily mérvben válnak esetleg kétségessé.

Kérjük továbbá méltóztassék úgy az igazgatóságnak mint a felügyelőbizottságnak a mult évre a felmentvényt megadni.

A tiszta nyereség hováfordítása iránt a következő indítványt tesszük: adassék 5% osztalék K 20000, az alapszabályok 59-ik szakaszában előirt százalékok K984 47 és a külön tartalék alapnak K805 51. B r á d, 1915 február hó 17-én.

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Tiparul tipografiei „Concordia” societate pe acții în Arad. — Edltor-responsabil: LAURENȚIU LUCA.

ANUL

ABONAMENT

Pe un an

Pe jumătate an

Pe 3 luni

Pe o lună

Pentru România

străinătate

Pe un an

Telef.

pentru oraș și în

Nr. 75

Ero

Sub acest titlu

publică următor

Suntem

Acest răboi

simțirile no

deprinderile

drama sâng

de răboiu.

Fiecare

răboiu, fac

mare a pop

arată ici st

lui intelectu

valoare a a

nului, mai a

se gândesc

boiul duhu

luptătorilor.

mestecată c

coleg erou l

decât acest

câl abia se

era încheia

tece și hore

gând cu pi

până în br

Fără ne

lui multe f

o poartă, ic

orizontul v

mijloacelor

tec. În răs

îndemânare

carărilor, c

lor, modul

coele natu

Numărul